

Werkgroep vergaderen

Aan de raads- en commissieleden, het college en de
agendacommissie

POSTBUS 9900
1201 GM HILVERSUM
BEZOEKADRES:
DUDOKPARK 1
TELEFOONNUMMER 14035

DATUM 15 december 2020
BEHANDELD
DOOR mr. W.G.J. Drenth en mr. P.M.H. van Ruitenbeek
TELEFOON
(035-) 6292210
BIJLAGEN Verzoek om advies d.d. 3.11.2020
BETREFT Reactie van werkgroep vergaderen op ontvangen adviezen

Geachte raads- en commissieleden, collegeleden en leden van de agendacommissie,

Op 3 november 2020 vroegen wij de agendacommissie en het college om een advies uit te brengen over de voorstellen van de raads werkgroep die in de raadscommissie worden behandeld. De gevraagde adviezen hebben wij op 9 november resp. 15 december 2020 ontvangen. Deze treft u aan bij de vergaderstukken.

Graag maken wij van de gelegenheid gebruik om, voorafgaande aan de commissiebehandeling, een korte reactie te geven op de ontvangen adviezen, allereerst in algemene zin en vervolgens per gegeven advies.

Algemene reactie m.b.t. de reactie van de agendacommissie.

De raads werkgroep hecht grote waarde aan de mening van de agendacommissie, die dan ook in verschillende fasen van het tot stand komen van de voorstellen actief is bevraagd. Vergaderen doen we met z'n allen en maar al te vaak wordt er, als een vergadering niet naar wens is verlopen, met de vinger naar een voorzitter gewezen. Hoewel de voorzitter een belangrijke rol speelt in de vergadering is het zo dat *alle* vergaderdeelnemers *samen* verantwoordelijk zijn voor het verloop van de vergadering. De raads werkgroep wil die rol niet bemoeilijken, maar wil blijkens de rapportage en de voorstellen juist benadrukken dat de voorzitter de vergadering leidt en daarbij op medewerking van alle deelnemers moet kunnen rekenen. De raads werkgroep vindt het jammer dat de agendacommissie geen gebruik heeft gemaakt van het aanbod om een technische toelichting te ontvangen van één van de leden van de raads werkgroep. Dit had wellicht een aantal zaken vooraf kunnen ophelderen. Nu doen we dat via deze reactie aan de raad.

Algemene reactie m.b.t. de reactie van het college.

De raads werkgroep leest in de reactie van het college de wens om samen te werken om verbeteringen door te voeren die ervoor zorgen dat het Hilversumse besluitvormingsproces beter gaat verlopen. Dat is in het belang van de inwoners van Hilversum voor wie wij actief zijn. Terecht wijst het college op de verschillende rollen die worden vervuld. Rolzuiverheid is inderdaad van groot belang en is wederkerig. Als raadsleden de leden van het college bevestigen in hun rol en collegeleden de raadsleden in de positie brengen om hun rol goed te kunnen uitvoeren dan is er, ongeacht politieke verschillen van inzicht, in ieder geval een helder speelveld en kan breed draagvlak ontstaan voor de gezamenlijk afgesproken werkwijze. "Zo werken wij met elkaar samen in Hilversum!" kan de vertaling zijn van dit gezamenlijke gevoel. En als die duidelijkheid er is, dan is er ook meer ruimte om elkaar aan te spreken als er (op procesniveau) reden is om te vragen: "Ik dacht dat we zo niet zouden samenwerken in Hilversum!?" We stellen het op prijs dat het college blijkens de reactie vanuit haar positie en rol een actieve bijdrage wil leveren aan de werkwijze van de raad.

Reactie per geven advies

Voorstel	Adviezen agendacommissie	Adviezen college	Reactie raads werkgroep (RWG)
Alg	I.h.a. adviseert de agendacommissie positief t.a.v. hervormingen die bijdragen aan de verbetering van de vergadercultuur, maar zij vindt het jammer dat zij slechts een deel van de aanbevelingen uit de gesprekken tussen de werkgroep en de agendacommissie (d.d. 25 febr, 25 mrt en 28 okt 2019) terugziet.		De RWG heeft goed geluisterd naar hetgeen de agendacommissie in de verschillende gesprekken naar voren bracht. Dat niet alles is terug te zien in de rapportage en in de voorstellen, is juist. Hieronder wordt kort een aantal (niet limitatief) onderwerpen opgesomd, waaraan de RWG aandacht heeft besteed, n.a.v. de eerdere input van de agendacommissie: - de regeling voor het inspreken door burgers in het RvO zou anders moeten; - denk aan een vergadervorm, waarbij meer mensen aan tafel mee kunnen vergaderen; - kwaliteit van de stukken: Er kan meer geschreven worden gericht op de kader-stellende rol van de raad; - kwaliteit van de beraadslagingen: Veel vergaderingen verlopen als vraag-en-antwoord spel tussen raad en college. Het gesprek van raads-/commissieleden met elkaar wordt gemist; - in de raad is er wel eens iets teveel 'theater'; - de commissies moeten in de raad niet worden overgedaan. Het zou mooi zijn als er in de raad een politiek debat plaatsvindt tussen enkele raadsleden, die een verschillend standpunt over een onderwerp hebben; - er lijkt nauwelijks aandacht te zijn voor een goede planning van de beleidscyclus; - aan de RWG is gevraagd is om de probleemstelling helder te maken. Aan al deze elementen is in de rapportage aandacht besteed.
Alg	Hoe kunnen we beter vergaderen als de basisvoorwaarden niet op orde zijn, zoals: tijdige aanlevering, volledigheid en kwaliteit stukken, nakomen van afspraken, effectiviteit.		De RWG heeft de indruk dat de vergaderstukken, vaker dan voorheen, tijdig en volledig worden aangeleverd. Het nakomen van afspraken is inderdaad een punt van aandacht, dat besproken is met het college en ook in de rapportage en voorstellen aan de orde komt. Denk bijvoorbeeld aan de bevestiging van bestaande afspraken en toevoegen kolom bij toezeggingenoverzicht in het 'laaghangend fruit' en zie ook onder 2. 'Onze missie' in de rapportage. Met de agendacommissie deelt de RWG dat er voor het college en de ambtelijke organisatie op dit punt ruimte is om in positieve zin een grote bijdrage te leveren.
Alg	De agendacommissie mist betrokkenheid van het college bij de rapportage.		Er hebben meerdere gesprekken met het college plaatsgevonden. Niet over de rapportage zelf, maar wel over het laaghangend fruit en over de gedachtenvorming die in de RWG heeft plaatsgevonden en die ten grondslag ligt aan de rapportage. Dit heeft ook geleid tot

			verbeteringen. Inmiddels schuift bijv. een wethouder aan bij de agendacommissie om de verbindende rol te spelen tussen raad en college op het gebied van de agendering. M.b.t. tot de rapportage van de RWG vergaderen heeft het college –net als de agendacommissie– een advies kunnen uitbrengen aan uw raad.
Alg	De agendacommissie mist in het concept-besluit een beslispunt over de wijziging van het RvO a.g.v. enkele voorstellen.		In het raadsvoorstel is opgenomen: Na het aannemen van deze voorstellen zal conform deze voorstellen worden gewerkt. Voor zover het bestaande Reglement van Orde gewijzigd dient te worden, zal hierin zo spoedig mogelijk worden voorzien via een daartoe strekkend voorstel.
Vst 1	Niet elk onderwerp leent zich ervoor om tweemaal aan de orde te komen tijdens de commissiebehandeling volgens het BOB-model. Soms zal tweemaal agenderen onnodig tijd kosten.	Het college ziet meerwaarde in een bespreking in twee fasen bij voorstellen over een thema met veel maatsch. impact en meent dat dit vaak in één vergadering kan plaatsvinden. Het college wenst in alle vergaderfasen haar gebruikelijke positie te behouden. Het college wijst op andere beeldvormende instrumenten en doet de suggestie om de titel van BVS te veranderen in ‘(technische) Raadsinformatiebijeenkomst’.	Reactie op agendacommissie: Dat klopt inderdaad. De gedachte is dat het college onderwerpen aanlevert voor beeldvormende en/of oordeelsvormende agendering. De agendacommissie geeft hierover bij het vaststellen van de voorlopige agenda’s tevens een oordeel. Kleine, eenvoudige onderwerpen kunnen wellicht meteen oordeelsvormend worden geagendeerd. Grotere onderwerpen zullen wel tweemaal op de agenda worden geplaatst. Daarbij is de gedachte dat de beeldvorming soms kort kan zijn en altijd bijdraagt aan een betere oordeelsvorming. De raads werkgroep denkt niet dat hierbij onnodig tijd verloren hoeft te gaan, sterker, de raads werkgroep verwacht door het aanleggen van een stevige structuur juist tijdswinst te boeken. Reactie op college: De RWG hecht waarde aan het toepassen van de BOB-formule. Om onduidelijkheid te voorkomen is het goed om de huidige beeldvormende sessies een andere naam te geven. De status van dergelijke informatiebijeenkomsten moet wel vooraf duidelijk zijn, evenals wie er aan mogen deelnemen en of de bijeenkomsten openbaar zijn. Hierover is het presidium nog met het college in gesprek. De RWG is het met het college eens dat het gesprek tussen college en raad altijd meerwaarde heeft. Niet voor niets wordt bij initiatiefvoorstellen altijd een advies van het college gevraagd. Wel kan de onderlinge uitwisseling tussen fracties sterk verbeteren, met name in de oordeelsvormende fase.
Vst 2	De agendacommissie ziet weinig meerwaarde in de pitches van de fracties bij de oordeelsvormende	Het college ziet hiervan de meerwaarde voor de versterking van het onderlinge debat tussen de fracties.	Reactie op agendacommissie: Juist als de vragen aan de wethouder via de beeldvormende vergadering grotendeels zijn uitgefilterd, ziet de RWG meerwaarde in het houden van pitches om het <u>onderlinge</u> debat te bevorderen. Een pitch houden betekent dat de

	fase, zeker met de reeds bestaande beperking van de spreektijden zoals dit bij de digitale vergaderingen gewoon is.		spreker van tevoren na moet denken over de kern van het betoog en de indeling daarvan. Voor de andere commissieleden en het publiek is het debat daardoor beter te volgen. In de praktijk zien we ook dat er een beperkt aantal onderdelen van een voorstel politiek gevoelig liggen. Het houden van pitches helpt om hoofdzaken en bijzaken te onderscheiden. Bij de pitch gaat het dus om de vraag: Wat is het belangrijkste politieke punt? We weten dat onze voorzitters zich goed op de vergadering voorbereiden en we verwachten dat het voorzitten van de vergaderingen met deze structuur voor de voorzitters plezierig zal zijn. Reactie op college: College en RWG zitten hier op één lijn.
Vst 3		De raad bepaalt beleid op hoofdlijnen. Het college bestuurt en voert de raadsbesluiten uit. Graag aandacht voor die verschillen in rol en verantwoordelijkheid. Visie-trajecten kunnen altijd starten met een startnotitie, die de raad vaststelt. Bij overige grote ontwikkelingen zijn ook andere vormen denkbaar, zoals een plan van aanpak. Als een startdocument niet de kaderstellende rol van de raad raakt, stelt het college het vast. Dergelijke documenten kunnen worden gedeeld met mee- en insprekers, na vaststelling door B&W. Het college ziet voor zichzelf geen rol voor het informeren van of het aan verwachtingenmanagement doen bij insprekers.	De door het college beschreven rollen worden door de RWG onderschreven, evenals het vaststellen van het proces door degene die daarvoor mede verantwoordelijk is. De raad dus alleen in de gevallen dat de raad ook kaderstellend betrokken is. Het informeren over het daadwerkelijke inspreken is een taak die bij de griffie belegd is. Dus hoe laat, waar, hoe lang etc. De RWG doelt hier op de samenhang tussen het proces dat het college doorloopt en het proces dat de raad doorloopt. In de collegefase kan aan meesprekers informatie worden gegeven over het proces: eerst een collegebesluit, dan gaat het stuk naar de raad. U mag als meespreker erop vertrouwen dat het college de raad over uw betrokkenheid en mening informeert. Als u zich aanmeldt om in te spreken beginnen we dus niet (meer) met een leeg vel, want de raad borduurt verder op de stukken en informatie die door het college worden verstrekt.
Vst 4		Het college onderschrijft dit voorstel en benadert het breder.	De RWG en het college zitten hier op één lijn.
Vst 5		Het college onderschrijft dit voorstel.	De RWG en het college zitten hier op één lijn.
Vst 6		Het college ziet de	De RWG en het college zitten hier op één lijn.

		meerwaarde van het samen vaststellen door college en raad van een startnotitie met uitgangspunten en contouren bij visievormingstrajecten. Een startnotitie is beperkt inhoudelijk van aard. Het college wil wel het format opstellen voor een 'Hilversumse startnotitie' en het presidium daarover informeren.	De RWG juicht het toe dat aan het presidium een format zal worden voorgelegd.
Vst 7	Tenzij er een alternatief is, hecht de agendacommissie veel waarde aan het insprekrecht voor inwoners in commissievergaderingen wat betreft niet-geagendeerde onderwerpen.	Het college onderschrijft dit voorstel.	Reactie op agendacommissie: Een alternatief staat in de rapportage beschreven: één van de mogelijkheden voor inwoners om over een eigen onderwerp in te spreken, is door een brief te sturen naar de raad. Dergelijke brieven worden op de lijst van ingekomen stukken geplaatst. Fracties kunnen dan besluiten om naar aanleiding van zo'n brief een commissievoorstel te maken en deze in de commissie te laten agenderen. De briefschrijver kan bij dat commissievoorstel komen inspreken. Het is de raadswerkgroep opgevallen dat veel deelnemers aan vergaderingen zich storen aan onverwachte bijdragen waarvoor niemand zich heeft kunnen voorbereiden. Het presidium heeft enige tijd geleden ook voorgesteld deze bepaling te schrappen, maar er is toen besloten in afwachting van deze rapportage daarmee te wachten en nu met elkaar het gesprek te voeren over de rol van sprekers over onderwerpen die niet op de agenda staan. Reactie op college: Het college en de RWG zitten op één lijn.
Vst 8	De agendacommissie heeft geen klachten over de werkdruk van het voorzitterschap en ziet geen heil in extra uitbreiding van het aantal voorzitters. Hoe kunnen kleinere fracties met de uitnodiging omgaan? Er is juist een meerwaarde in een zogenaamde vak-commissievoorzitter met	Het werken met vaste voorzitters bevalt het college goed.	Reactie op agendacommissie: Het voorstel nr. 8 is niet ingegeven door de werkdruk van de zittende voorzitters. Hun inspanningen worden zeer gewaardeerd. In de rapportage staat hierover: Lang niet iedere fractie levert een voorzitter. Zeker bij de kleinere fracties is dat ook begrijpelijk omdat het voorzitten van een commissie extra tijd in beslag neemt. Het voordeel van het vergroten van de poule van voorzitters is dat de verantwoordelijkheid voor het goede verloop van vergaderingen breder wordt gedeeld en dat daarmee in meer fracties een raadslid aanwezig is dat zich bewust is van het perspectief van een voorzitter. Het wordt aan de kleinere fracties zelf overgelaten of zij ruimte zien om een voorzitter te leveren of niet. De bedoeling is dat de

	routine.		commissies dan worden voorzien van een voorzitter uit de poule en niet standaard door dezelfde voorzitter worden voorgezeten die alleen vervangen wordt bij verhindering. De vier huidige voorzitters blijven samen de agendacommissie vormen. Reactie op college: Zie reactie hierboven.
Vst 9	De agendacommissie ziet geen meerwaarde in het evaluatieformulier. Wel ziet de agendacommissie een rol voor de griffie wat betreft de evaluatie en de overdracht tussen agendacommissie en presidium.	Als gewenst, kan het college als deelnemer aan de commissievergadering en ook een bijdrage leveren aan zo'n evaluatie.	Reactie op agendacommissie: Via het voorgestelde formulier kan het presidium rechtstreeks kennis nemen van de mening van de leden van de agendacommissie. De RWG hecht daar waarde aan. De griffiers stellen het vertrouwen van de agendacommissie zeer op prijs, maar hechten waarde aan een rechtstreekse verbinding tussen onze volksvertegenwoordigers. Reactie op college: Het is de RWG bekend dat er wekelijks door het college wordt teruggekeken naar de raads- en commissievergaderingen. De besluitenlijsten worden besproken en de gedane toezeggingen. Nu we samenwerken aan betere besluitvorming is het ook goed samen terug te kijken naar het verloop van vergaderingen. Een bijdrage van het college wordt daarom wat de RWG betreft, zeer op prijs gesteld.
Vst 10		Het college staat er open voor om aan deze samenwerkingsbijeenkomsten deel te nemen als de raad daar prijs op stelt.	Dat heeft het college in de eerdere bijeenkomsten ook gedaan en dat wordt op prijs gesteld.

Wij hopen door deze reactie een goede bijdrage te leveren aan het gesprek dat is gepland in de commissie van 6 januari aanstaande. Namens de raadswerkgroep zullen daaraan deelnemen de voorzitter, Annemarie den Daas en Haitske van de Linde.

Met vriendelijke groet,

De werkgroep vergaderen,

Mw. A.A.S. den Daas (D66) (voorzitter);
 Mw. A.F. Vreugdenhil (CU);
 Mw. R. Redmeijer (HvH)
 Mw. H. van de Linde (VVD);
 Mw. M.I. van Vliet (D66);
 Dhr. D.E.O. Streutker (CDA).
 Dhr. E.J. Kruijswijk Jansen (CDA).

Bijlage

Van: Ruitenbeek, Paul van

Verzonden: dinsdag 3 november 2020 22:06

Aan: leden agendacommissie, college, gemeentesecretaris, ambtelijke ondersteuning

CC: griffie, raadswerkgroep vergaderen

Onderwerp: Verzoek advies over rapportage/voorstellen van de werkgroep vergaderen

Hilversum, 3 november 2020

Geachte leden van de agendacommissie, geachte leden van het college,

Hedenavond heeft het presidium besloten bijgaande rapportage en concept raadsvoorstellen door te leiden naar de agendacommissie en naar het college met het verzoek om door tussenkomst van de griffie een advies uit te brengen aan de raadscommissie die dit voorstel zal gaan behandelen.

Achtergrond

Zoals bekend is de werkgroep vergaderen geruime tijd aan de slag geweest. De eindrapportage bevat naast een analyse ook tien concrete voorstellen die als doel hebben in Hilversum beter te vergaderen.

De raad stelt zijn eigen werkwijze vast en werkt daarbij nauw samen met het college. Een advies vanuit uw college wordt dan ook op prijs gesteld.

De agendacommissie speelt een belangrijke rol in het vergaderproces. Naast agendering van de stukken zijn de leden van de agendacommissie ook voorzitter van een raadscommissie. De voorstellen raken uw werkzaamheden en een advies wordt dan ook op prijs gesteld.

Wat gebeurt er met uw advies?

De voorstellen zoals deze nu zijn geformuleerd worden niet meer door de raadswerkgroep aangepast naar aanleiding van de adviezen. Wel kan het zijn dat de raadswerkgroep een reactie aan de commissie ter beschikking stelt naar aanleiding van uw advies. Qua besluitvorming is afgesproken dat als de adviezen ontvangen zijn, spoedig daarna agendering in een commissie volgt. Vervolgens komen de voorstellen aan de orde in een gemeenteraadsvergadering waarbij er gestemd zal worden.

Informatievoorziening

De fracties kunnen als de stukken voor de raadscommissie geagendeerd worden technische vragen stellen aan de raadswerkgroep en er is de bereidheid bij de leden van de raadswerkgroep om digitaal aan te schuiven bij de fracties.

Hetzelfde aanbod geldt natuurlijk ook voor het college en de agendacommissie. Als daar behoefte aan is, dan zijn de leden van de raadswerkgroep gaarne bereid digitaal "op bezoek" te komen in uw vergadering.

Opleveren advies

Het presidium heeft aangegeven het op prijs te stellen als er op relatief korte termijn een advies kan worden opgesteld, waarbij het streven is de stukken in de commissiecyclus van januari 2021 te behandelen.

Voor nadere informatie kunt u terecht bij de voorzitter van de raadswerkgroep, Annemarie Den Daas (06-53315888) of Aafke Vreugdenhil (06-38088016) of griffier Paul van Ruitenbeek (06-22336671).

Hartelijke groet,
namens de raadswerkgroep,
Annemarie den Daas, voorzitter
Paul van Ruitenbeek, griffier.